

Blinde predikant Engel Jan Struif gaat met de VUT

OOSTERWOLDE – Dominee Engel ("zo heette mijn grootvader") Jan Struif uit Oosterwolde is blind, maar hij heeft dat nooit als een belemmering voor het goed uitoefenen van zijn ambt ervaren. Hoe gemeenteleden op zijn handicap reageerden? "Wisselend, maar over het algemeen overheersten de positieve reacties", aldus de hervormde predikant, die zondag afscheid neemt als gemeentepredikant.

Het woord roeping zal Struif (62) niet zo snel gebruiken. "Het is zo beduimd en ook vaak zo gereserveerd voor bepaalde beroepen. Alsof een boer geen roepingsgevoel zou kunnen hebben."

Struif, die al sinds zijn geboorte blind is ("ik kan wel wat verschil tussen licht en donker zien"), wilde als middelbare scholier aanvankelijk geschiedenis studeren. Maar in de loop der jaren kreeg theologie de voorkeur. Pas tijdens zijn studie in Groningen besloot hij predikant te worden. Hij werd daarbij geïnspireerd door verscheidene mensen in de kerk in zijn omgeving. "En ik vind het ook fijn om met mensen om te gaan."

Toen hij begin jaren vijftig de studie begon, kwam de bandrecorder in zwang. "Ik heb er eentje van mijn grootvader gekregen. Dat was een hele vooruitgang. Ook veel theologische werken kon ik op band krijgen. Je moest alleen wat meer plannen om 'boeken' te lezen dan anderen."

Enorme steun

De naslagwerken die hij voor zijn preken gebruikt, worden door zijn vrouw voorgelezen. Zij leerde daarvoor zelfs het Grieks beheersen. Zij brengt hem ook vaak weg voor pastorale bezoeken. "Dan doe ik vaak een straat in één keer. Mijn vrouw heeft zich geweldig ingezet en dat is voor mijn werk een heel belangrijk punt."

Een enorme vooruitgang betekent de computer, weet Struif, een van de weinige visueel gehandicapte predikanten. "Die heb ik nog niet - ik had er eigenlijk de tijd niet voor - maar ga ik binnenkort aanschaffen. Je schijnt tegenwoordig je teksten direct in braille te kunnen uitprinten. Ook kun je de volgende dag tijdschriften en dergelijke beluisteren, die 's nachts door de computer zijn ingelezen."

De dominee beaamt dat zijn handicap in bijvoorbeeld pastorale gesprekken wel eens lastig is. "Waarschijnlijk ben ik meer dan anderen heel scherp gespist op het auditieve. Maar dan nog mis je het non-verbale, de gelaatsuitdrukking. Als je bijvoorbeeld bij iemand komt die ernstig ziek is, weet je niet hoe-ie er uit ziet. Maar dat kan je na-

tuurlijk aan iemand anders vragen."

Struif was sinds medio 1985 verbonden aan de Hervormde Gemeente van Oosterwolde-Fochtelo. Daarvoor was hij als 'Groninger onder de Groningers' werkzaam in de dorpen Ezinge-Feerwerd-Garnwerd en Zuidhorn. Zijn overstap naar Friesland heeft hij nooit betreurd. Het echtpaar Struif blijft, nu hij met de VUT gaat, zelfs in Oosterwolde wonen.

'Kerkdinsten'

Toch verloochent Struif zijn afkomst niet. Hij houdt jaarlijks zo'n 25 'Grunneger kerkdinsten' en is ook al jaren betrokken bij het vertalen van de bijbel in het Gronings. Voor die inspanningen werd hij zes jaar geleden onderscheiden door de stichting 't Grunneger Bouk.

Hij heeft er geen enkele behoefte aan een betoog te houden over de vraag of het Gronings ook een taal is. "Dat is een moeilijke materie. Ik weet wel dat de Friese taal meer status heeft. Als je Friezen naar de weg vraagt, blijven ze vaak in het Fries praten. Dat doet een Groninger niet."

'Grunneger kerkdinsten' hebben volgens Struif hetzelfde effect als Friese diensten: de blijde boodschap komt de mensen zo dicht op de huid. Daarom is hij blij dat rond het jaar 2000 het Nieuwe Testament in het Gronings klaar zal zijn. "Met het Oude Testament zijn we nog lang niet zo ver. Het is veel dikker en bovendien zijn we het er niet over eens of alle boeken vertaald moeten worden. Moet je bijvoorbeeld Ezechiël ook helemaal vertalen?"

Want, zegt hij, je moet wel nuchter blijven. "Je hebt het over een vrij beperkt taalgebied. De bijbelboeken die nu al zijn verschenen kunnen we vrij moeilijk aan de man brengen." Ook proeft hij, zeker bij ouderen, minderwaardigheidsgevoelens over de eigen spreektaal. "Ze vinden het een taal voor achter de koeien, hooguit geschikt voor een blijspel. Ik denk dat de kerken er toe hebben bijgedragen dat mensen het Gronings voor meer geschikt vinden."

Volgens Struif is de positie van het Fries binnen de kerken een stuk beter. "Vaak wordt voor een kerkdienst het consistoriegebed gewoon in het Fries gedaan. Maar het komt geregeld voor dat, wanneer ik een Groninger dienst heb geleid, ik moet vragen of het consistoriegebed de volgende keer ook in het Gronings kan."

Struif neemt zondag afscheid in de hervormde kerk van Oosterwolde in de dienst van half drie.

■ Dominee Struif met zijn echtgenote voor de pastorie.